

Főszerkesztő: Hodossy Gyula

Vezető szerkesztő:
Petres Csizmadia Gabriella,
Petres Sándor

Örökös munkatárs: Turczel Lajos

A szerkesztőbizottság elnöke:
Fibi SándorTagok:
Bárczi Zsófia,
Hrbáček Noszek Magdaléna,
Kalácska József,
Klemen Terézia,
Krippel Éva,
Novák Monika,
Pázmány Annamária,
Pintes Gábor,
Szokol DezsőNyomdai előkészítés:
Rác ÉvaNyomja:
Press Group s.r.o, Banská BystricaKiadja:
a Liliium Aurum Könyvkiadó
és a Katedra AlapítványFelelős kiadó:
Hodossy GyulaElérhetőség:
Liliium Aurum, s.r.o.
Galantská cesta 658/2F,
929 01 Dunajská Streda
Tel.: 00421 903 724 781
E-mail: katedra@katedra.sk
Honlap: www.katedra.skLaprendelés:
marketing@liliumaurum.sk,
00421 903 724 781KATEDRA
mesacnik
ročnik XXVIII., 2. číslo, október 2020
Vydavateľ:
Liliium Aurum, s.r.o.
Galantská cesta 658/2F
929 01 Dunajská Streda
IČO: 17642183
a Nadácia Katedra
Galantská cesta 658/2F
929 01 Dunajská Streda
IČO: 35591609
ISSN 1335-6445 ■ EV: 611/08
Náklad: 2500 ksREDAKCIA / SZERKESZTŐSÉGÜNK:
Liliium Aurum, s.r.o.
Galantská cesta 658/2F
929 01 Dunajská Streda
Tel.: 00421 (0)903 724 781Honlap: <http://www.katedra.sk>
E-mail: katedra@katedra.sk
katedra.szerkesztoseg@gmail.comMinden jog fenntartva.
Kéziratokat nem örzünk meg
és nem küldünk vissza.

CSILLAG BALÁZS

VÁGSALLYÉRE HAZAMENNI

Beszélhet-e olyan ember, mint amilyen én vagyok, arról, milyen hazamenni. Akárhová fúj a szél, ha helyet találok, ott lakok, aztán ha kell, visszamegyek. Vágsellyére mégis hazamegyek. Bár Vágsellye nem a szülővárosom, de akár ott, akár szülőfalumban, a Vág mellett, ismerős.

Ami miatt ide hazajárok, nem csak visszajárok, az egy érzés. Az érzés, hogy itt mindig meg akart maradni valami. A török hódítás alatt 1663-ból maradt meg, a pusztítás szó szerint tizedelte a települést: háromszáz házból harminc maradt. De maradt, és a település továbbra is élt. A szabadságharc alatt az ott állomásozó sereggel jött a kolerajárvány, de ezt is túlélte a település. És persze mi más emlékeztethetné erre a szívósságra az embert, mint a skanzen. Mert akit érdekel, tudja, hogy a tájház a Kuna család háza volt. Az egyetlen nádfedeles ház, amit a tűzvész nem égetett le. Mára tájház. Egyik hírnöke még annak, milyen is volt a mátyusfői népi építészet és kultúra a tulipános ládával, a házi oltárral meg a Vágsellyére jellemző, fehérrel kombinált piros hímzésű ágytakaróval. Valami megmarad. Meg akar maradni.

Pázmány Péter jezsuita érsek kedvenc tartózkodási helyéről beszélünk, ha Vágsellyét emlegetjük. A mai levéltár a valamikori Pázmány-kastély volt, bár ő már csak befejezte az építését. Pázmány ment, az épület maradni akart és maradt. Maradt akkor is, amikor Esztergom elesett, és Vágsellye betagozódott a végvárrendszerbe. Érsekújvárnak kellett elesnie ahhoz, hogy ez a város török kézre kerüljön. De megmaradt.

És az idő folyásával a magyar vonatkozás sem akar elkopni, mert bár szlovákosodik a város, magyar iskola, magyar szó, magyarul hirdetett ige még mindig szól. És tény, hogy a vecsei oldalon tartózkodom, ha épp hazamegyek, mert hazamegyek, de a Vág bármelyik oldalán a töltésen végigyalogolva elcsípi az ember a magyar szót. Reformátusként pedig tudom, hogy ott vár a magyar ház, ami Feketeházy János nevét viseli magán. Ahol rendezvények vannak, ahol a magyarok egymás közt lehetnek, ahol a református istentiszteleteket megtartják a megmaradni akaró, de oly kicsi gyülekezetnek.

Feketeházy János nevét olvasva pedig nem csupán a magyar vonatkozás jut eszembe, hanem az is, hogy Sellye szülötte nélkül talán máshogy nézne ki a Keleti pályaudvar meg az Operaház tetőszerkezete Budapesten, máshogy festene a Szabadság híd a Duna fölött, vagy az Erzsébet híd, ami összeköti Komáromot, szimbolikusan, önmagával. Az, hogy valahol egy cikkben a szegedi hídembernek nevezte Feketeházyt az író, és hogy Móra Ferenc tisztázta a jegyző urakkal, hogy Eiffel egy tollvonással se egészítette ki a Tisza hidat. A mellőzött, de mindig dolgozó mérnöknek emlékül megmaradt Vágsellyén a családi kriptá és a jelenben a róla elnevezett magyar ház.

Vágsellyére hazamegyek. Oda, ahol én a megmaradni akarást érzem. És bár bőséges történelem van itt Vágsellyén, sok magyar háttérrel, amiben visszaköszön a mátyusföldi múlt, akárhová megyek, akárhonnan jövök vissza, Vágsellye marad az otthon.

Megvalósult
a Magyar Kormány
támogatásával